

Bryssel den 5.3.2020
C(2020) 1252 final

KOMMISSIONENS YTTRANDE

av den 5.3.2020

enligt förordning (EU) 2017/1938 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010 om den förebyggande åtgärdsplan och den krisplan som den behöriga myndigheten i Republiken Finland överlämnat till Europeiska kommissionen.

(Endast de finska och svenska texterna är giltiga)

KOMMISSIONENS YTTRANDE

av den 5.3.2020

enligt förordning (EU) 2017/1938 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010 om den förebyggande åtgärdsplan och den krisplan som den behöriga myndigheten i Republiken Finland överlämnat till Europeiska kommissionen.

(Endast de finska och svenska texterna är giltiga)

1. FÖRFARANDE

I artikel 8.2 a och b i förordning (EU) 2017/1938 (nedan kallad *förordningen*) anges att den behöriga myndigheten i varje medlemsstat ska fastställa en förebyggande åtgärdsplan och en krisplan (nedan tillsammans kallade *planerna*). Enligt artiklarna 9.11 och 10.2 i förordningen ska planerna uppdateras vart fjärde år, om inte omständigheterna kräver att det sker oftare. Det samråd mellan behöriga myndigheter som föreskrivs i artikel 8.6 ska genomföras innan planerna antas.

Planerna (liksom deras uppdateringar) måste vara baserade på den riskbedömning som varje behörig myndighet ska anta och anmäla till kommissionen före antagandet av planerna enligt artikel 7 i förordningen. Riskbedömningen ska utgöra en fullständig bedömning av de risker som påverkar försörjningstryggheten för gas i medlemsstaten på grundval av de gemensamma aspekter som bland annat omfattar olika scenarier med exceptionellt stor efterfrågan på gas och försörjningsavbrott.

Den finska behöriga myndigheten, Försörjningsberedskapscentralen, anmälde den 29 januari 2019 sin riskbedömning till kommissionen i enlighet med artikel 7 i förordningen. Försörjningsberedskapscentralen anmälde sin förebyggande åtgärdsplan och krisplan till kommissionen den 30 oktober 2019.

Efter att ha bedömt planerna utifrån kriterierna i artikel 8.8 i och mallarna i bilagorna VI och VII till förordningen, och efter att ha rapporterat sina huvudsakliga resultat till gruppen för samordning av gasförsörjningen den 19 mars 2019, den 27 juni 2019 och den 26 september 2019, har kommissionen följande anmärkningar när det gäller planerna.

2. KOMMISSIONENS BEDÖMNING AV PLANERNA

Planerna är i många avseenden detaljerade och uttömmande när det gäller beskrivningen av det finska gassystemet, infrastrukturstandarden och försörjningsnormen. Dessutom är den höga nivån på den regionala samordningen med grannländerna på politiskt och tekniskt plan mycket välkommen.

Kommissionen anser dock att vissa delar av planerna inte helt uppfyller kraven i förordningen.

2.1 Förebyggande åtgärdsplan

Avsaknad om information om de förebyggande åtgärdernas ekonomiska konsekvenser, deras inverkan på den inre marknaden, miljön och kunderna

Enligt artikel 9.1 f–h i samt punkterna 4 och 5 i bilaga VI till förordningen ska medlemsstaterna i sin förebyggande åtgärdsplan ta med information om de planerade åtgärdernas ekonomiska effekter, samt en beskrivning av hur åtgärderna påverkar den inre marknadens funktionssätt samt miljön och konsumenterna.

I Finlands förebyggande åtgärdsplan hänvisas till ett antal förebyggande åtgärder på nationell och regional nivå. Den förebyggande åtgärdsplanen tar visserligen upp effekterna av några av de regionala förebyggande åtgärderna, men skulle kunna vara mer utförlig om effekterna på konkurrensen på gasmarknaderna och dessutom innehåller den inga uppgifter om effekterna av nationella förebyggande åtgärder.

Kommissionen anser att den förebyggande åtgärdsplanen bör ändras så att den tar med ovannämnda information.

Avsaknad av information om samråd med berörda parter

I enlighet med artikel 8.2 i och punkt 9 i bilaga VI till förordningen bör den förebyggande åtgärdsplanen innehålla information om mekanismen för och resultaten av de samråd som genomförts med berörda parter, inklusive organisationer som företräder hushållens intressen och organisationer som företräder industriella gaskunders intressen.

Denna information saknas i den finska förebyggande åtgärdsplanen och kommissionen anser att planen bör uppdateras så att den innehåller information om samråd med organisationer som företräder hushållens intressen och organisationer som företräder industriella gaskunders intressen. Om dessa grupper inte har hörts, bör ytterligare samråd genomföras och resultaten föras in i den förebyggande åtgärdsplanen.

2.2 Krisplan

Avsaknad av information om särskilda åtgärder för el- och fjärrvärmesektorerna

Enligt artikel 10.1 i och avsnitt 3 i bilaga VII till förordningen bör krisplanen fastställa åtgärder som ska vidtas för att mildra de möjliga följderna av ett avbrott i gasförsörjningen för fjärrvärme och försörjningen av el som framställts av gas.

Den krisplan som Försörjningsberedskapscentralen lämnade in innehåller ingen information om sådana åtgärder. Den innehåller inte heller någon motivering till varför sådana åtgärder

inte skulle vara lämpliga. Kommissionen anser att krisplanen bör ändras så att den tar med den saknade informationen.

Avsaknad av information om kristester

Enligt artikel 10.3 i förordningen ska medlemsstaterna göra simuleringar av insatser i realtid i kriser mellan uppdateringarna av krisplanen vart fjärde år. I enlighet med artikel 10.3 i och punkt 7 i bilaga VII till förordningen bör krisplanen innehålla information om sådana kristester.

Den krisplan som Försörjningsberedskapscentralen lämnade in innehåller ingen information om sådana tester. Kommissionen anser att krisplanen bör uppdateras i detta avseende.

2.3 Övriga kommentarer

Bortsett från de betydande anmärkningar som beskrivs ovan skulle kommissionen vilja uppmärksamma Försörjningsberedskapscentralen på vissa andra delar av de inlämnade planerna, vilka inte nödvändigtvis ger upphov till några rättsliga betänkligheter i fråga om deras förenlighet med de delar som nämns i artikel 8.8 a–d i förordningen, men som kan ge den behöriga myndigheten användbar vägledning för framtida ändringar av planerna.

- Planerna utarbetades och anmälades till kommissionen innan Balticconnector-gasledningen togs i drift den 1 januari 2020. Efter gasledningens kommersiella idrifttagande är Finland nu direktanslutet till en annan medlemsstat, och de solidaritetsbestämmelser som anges i artikel 13 i förordningen har därför börjat tillämpas från och med 1 januari 2020. Kommissionen erinrar Försörjningsberedskapscentralen om att planerna måste uppdateras vart fjärde år efter den 1 mars 2019 eller oftare om omständigheterna kräver det (artiklarna 9.11 och 10.2 i förordningen). Kommissionen förväntar sig därför att en reviderad krisplan lämnas in som beskriver arrangemangen för att tillämpa de solidaritetsskyldigheter som fastställs i artikel 13 i förordningen i enlighet med artikel 10.1 m och punkt 8.3 i bilaga VII till förordningen.
- Den förebyggande åtgärdsplanen bör klargöra om de åtgärder som nämns i avsnitt 12.3.3 i den förebyggande åtgärdsplanen hänvisar till andra åtgärder än de som beskrivs i andra avsnitt i den förebyggande åtgärdsplanen. I sådana fall bör typen och effekterna av sådana icke-marknadsbaserade åtgärder i fråga om Finland beskrivas mer ingående och vilken koppling de har till marknadsbaserade åtgärder.
- Prioritetsordningen för genomförandet av de icke-marknadsbaserade åtgärderna som beskrivs i krisplanen, och framförallt prioriteringsordningen (om sådan finns) för gasbegränsningar som kan införas beroende på typ av användare, vara intressanta för berörda aktörer på gasmarknaden och gasförbrukare.
- Ytterligare information om utformningen och effekterna av de åtgärder som genomförs vid avbrott i naturgasförsörjningen (se avsnitt 13.8 i krisplanen) skulle också vara välkommet, och då främst i fråga om säljmekanismen på andrahandsmarknaden.

- Planerna skulle också vara betjänta av ytterligare information om effekterna av de åtgärder som genomförs vid avbrott i naturgasförsörjningen i grannländerna.

3. SLUTSATS

På grundval av ovanstående bedömning, och med beaktande av artikel 8.8 d i förordningen, drar kommissionen slutsatsen att vissa delar av planerna inte uppfyller vissa av bestämmelserna i denna förordning.

Kommissionen begär att Försörjningsberedskapscentralen ändrar planerna med vederbörlig hänsyn till de synpunkter som kommissionen uttryckt i detta yttrande samt anmäler de ändrade planerna till kommissionen inom tre månader i enlighet med artikel 8.9 i förordningen.

Kommissionens bedömning som framförs i det här yttrandet påverkar inte dess ställningstaganden gentemot Finland när det gäller förenligheten mellan nationella åtgärder och EU-rätten, inbegripet i samband med överträdelseförfaranden samt säkerställande av att unionens konkurrensregler, däribland regler för statligt stöd, tillämpas.

Kommissionen kommer att offentliggöra detta yttrande. Kommissionen anser inte att uppgifterna i yttrandet är konfidentiella, framförallt inte med tanke på att Försörjningsberedskapscentralen uppmanas att informera kommissionen senast fem arbetsdagar efter mottagandet av yttrandet om den anser att det innehåller kommersiellt känsliga uppgifter som ska hållas konfidentiella.

Utfärdat i Bryssel den 5.3.2020

*På kommissionens vägnar
Kadri SIMSON
Ledamot av kommissionen*

